

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Банківська система»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	071 Облік і оподаткування
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3 Загальна кількість годин – 90, із яких: денна форма здобуття освіти лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму
Контактні дані розробника(ів)	Капаєва Людмила Миколаївна, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму e-mail: liudmyla.kapaieva@pdau.edu.ua тел.. +38050-32-77-840 сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/kapayeva-lyudmyla-mykolayivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Економічна теорія, Фінанси підприємств, Облік зовнішньоекономічної діяльності, Облікові системи суб'єктів господарювання, Соціально-економічна безпека
Компетентності	<i>Загальні (ЗК):</i> ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. <i>Спеціальні (фахові) (СК):</i> СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці
Програмні результати навчання	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Опанування навчальної дисципліни сприяє формуванню вміння ефективно спілкуватися, слухати та переконувати, здатності співпрацювати, досягати спільних цілей; вміння аналізувати інформацію, робити обґрунтовані висновки; мотивувати інших; вміння генерувати нові ідеї; здатності ефективно планувати свій час

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування системи базових знань щодо принципів побудови, механізму та організаційно-правових засад функціонування сучасної банківської системи, тенденцій її розвитку, ролі банківської системи в економічному розвитку країни, засвоєння закономірностей функціонування елементів банківської системи

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Банківська система: сутність, типи, принципи та функції.

Тема 2. Центральний банк та його місце в банківській системі країни.

Тема 3. Комерційні банки як провідні суб'єкти банківської системи та фінансового посередництва.

Тема 4. Банківські продукти, операції та послуги.

Тема 5. Контроль та безпека діяльності комерційних банків.

Тема 6. Диджиталізація в банківській діяльності.

Тема 7. Банківські служби у сфері функціонування банків. Взаємодія банків з іншими професійними учасниками фінансового ринку.

Тема 8. Банківська система на світовому рівні та міжнародні стандарти ведення банківського бізнесу.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування); практичні методи (вправи).

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку і відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження).

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій).

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю (опитування); методи письмового контролю (самостійна робота); методи самоконтролю (самостійний пошук помилок, самооцінювання, самоаналіз).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема
нарахування
балів, шкала та
критерії
оцінювання
результатів
навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів
виконання та
перескладання

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf>), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobu>

	vachiv2025.pdf). Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану.
- ЩОДО академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); пошуки джерел інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконується відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів. Списування під час контрольних робіт заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist .
- ЩОДО відвідування занять	Відвідування всіх видів навчальних занять є обов'язковим (відповідно до п. 7.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf). Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи тощо). Відмітка про відвідування занять здобувачами вищої освіти здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.
- ЩОДО зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	здійснюється згідно чинного законодавства, а саме Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu2025.pdf).
- ЩОДО оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Банківська система : навч. посіб. / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Блащук-Девяткіна Н. З., Петик Л. О.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
2. Банківська система : підручник / [М. Крупка, Є. Андрущак, І. Барилюк, Ю. Вишивана та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.
3. Банківська система: навч. посіб. / укл.: П. О. Нікіфоров, О. М. Гладчук, М. Г. Марич, М. П. Фецишин. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. 2023. 224 с.
4. Матвійчук Н. Національний банк та грошово-кредитна політика : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2022. 91 с.
5. Мельник С. І., Шевченко Н. В., Висоцька І. Б. Банківська система : навч. посіб. у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 184 с.

6. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 грудня 2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.
7. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 р. № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.
8. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України від 23 лютого 2012 р. № 4452-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>.

Допоміжні

9. Банківська система : зб. тест. завд. / уклад.: І. Я. Ткачук, О. М. Гладчук. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 224 с.
10. Барна М. Ю., Руцишин Н. М. Розвиток банківської системи України у контексті державної політики відновлення економічного зростання : монографія. Львів : Растр-7, 2022. 407 с.
11. Благун І. І. Банківська система України в умовах турбулентності фінансового ринку : теорія, методологія, практика : монографія. Івано-Франківськ : ДВНЗ Прикарп. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2020. 363 с.
12. Буга М. Я. Банківська система України: становлення та розвиток. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2024. № 78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-78-12>
13. Дорошенко Н., Віскарєва Е. Роль банківської системи у відновленні економіки України. *Молодий вчений*, 2023. № 8 (120), С. 60 - 65. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-8-120-13>
14. Дроботя Я. А., Бражник Л. В. Диджиталізація банківської діяльності та платіжних систем. *Інфраструктура ринку*. 2021. Випуск. 51. С. 261 – 267.
15. Дроботя Я. А., Бражник Л. В., Дорошенко О. О. Диджиталізовані інновації банківського бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 23. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/157>.
16. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О. Оцінка банківських ризиків. *Ефективна економіка*. 2023. № 3. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.3.35>.
17. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О. Управління банківськими ризиками. *Ефективна економіка*. 2023. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.35>.
18. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Бражник Л. В. Стан управління ризиком ліквідності комерційних банків України. *Ефективна економіка*. 2022. № 3. DOI: [10.32702/2307-2105-2022.3.72](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.3.72).
19. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Яременко А. С. Ризик ліквідності комерційного банку. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. DOI: [10.32702/2307-2105-2022.2.81](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.2.81).
20. Дроботя Я. А., Краснікова О. М., Дорошенко О. О. Маркери сучасної світової банківської системи як основа її безпеки. *Ефективна економіка*. 2024. № 3. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/3347>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.3.54>.
21. Дроботя Я. А., Телятник М. Ю. Управління капіталом комерційного банку. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-9>.
22. Ситник Н., Пріцак, Я. Банківська система України в умовах війни: ризики та оцінка безпеки. *Молодий вчений*, 2023. № 6 (118), С. 94 - 98. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-6-118-19>
23. Федевич Л., Ливдар М., Межирицька, Я. Банківська система України: сучасний стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*, 2020. №21. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/25>

Реквізити

затвердження

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму протокол від 01 вересня 2025 р. №1

Додаток А
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи ¹	Контрольна робота ²	Разом
Тема 1. Банківська система: сутність, типи, принципи та функції	4	4	4		12
Тема 2. Центральний банк та його місце в банківській системі країни	4	4	4		12
Тема 3. Комерційні банки як провідні суб'єкти банківської системи та фінансового посередництва	4	4	4		12
Тема 4. Банківські продукти, операції та послуги	4	4	4		12
Тема 5. Контроль та безпека діяльності комерційних банків	4	4	4		12
Тема 6. Диджиталізація в банківській діяльності	4	4	4		12
Тема 7. Банківські служби у сфері функціонування банків. Взаємодія банків з іншими професійними учасниками фінансового ринку	4	4	4		12
Тема 8. Банківська система на світовому рівні та міжнародні стандарти ведення банківського бізнесу	-	-	4		4
Контрольна робота	-	-	-	12	12
Разом	28	28	32	12	100

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи (розрахунково-практичні завдання), за кожен тему отримуючи максимум 4 бали;

² наприкінці семестру передбачено написання однієї контрольної роботи (максимум 12 балів), яка містить 1 теоретичне питання та 2 практичних завдання.

Додаток В
Шкала та критерії оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>- опитування:</i>	
4 бали	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
3 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи неточної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
2 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, що свідчить про середній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
1 бал	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання фрагментарної відповіді на поставлені питання, що свідчить про низький рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
0 балів	здобувач вищої освіти отримує у випадку неможливості надати відповіді на питання, що свідчить про відсутність знань й не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни
<i>- виконання вправ на практичних заняттях:</i>	
4 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичних завдань, належного їх оформлення та зроблених висновків, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
3 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку незначної кількості арифметичних помилок при виконанні, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
2 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності незначної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про середній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
1 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку часткового виконання завдань та/або наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про низький рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
0 балів	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних завдань, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах навчальної дисципліни.
<i>- виконання завдань самостійної роботи:</i>	
4 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання завдань самостійної роботи, належного їх оформлення та зроблених висновків, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
3 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку незначної кількості арифметичних помилок при виконанні, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
2 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності незначної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні завдань самостійної роботи, що свідчить про середній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
1 бал	здобувач вищої освіти отримує у випадку часткового виконання завдань та/або наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні завдань самостійної, що

	свідчить про низький рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
0 балів	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних завдань, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах навчальної дисципліни.
<i>- контрольної роботи (оцінюється кожне теоретичне та практичне завдання окремо)</i>	
<i>теоретичне питання</i>	
4 бали	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
3 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи неточної відповіді на теоретичне питання, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
2 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях на теоретичне питання, що свідчить про середній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
1 бал	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання фрагментарної і на теоретичне питання, що свідчить про низький рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
0 балів	здобувач вищої освіти отримує у випадку неможливості надати відповідь на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань й не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.
<i>практичне завдання</i>	
4 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичного завдання, належного його оформлення та зроблених висновків, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
3 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку незначної кількості арифметичних помилок при виконанні практичного завдання, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
2 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності незначної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні практичного завдання, що свідчить про середній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
1 бал	здобувач вищої освіти отримує у випадку часткового виконання практичного завдання та/або наявності значної кількості методичних помилок при виконанні практичного завдання, що свідчить про низький рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами банківської системи
0 балів	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаного практичного завдання, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах навчальної дисципліни.